

Kaan KARAMANLI

**BANKA ANONİM
ORTAKLIKLARINDA
HÂKİMİYET**

onikilevha
KURUMSAL YATIRIM VE MENKUL DEĞERLER MENKUL DEĞERLER MENKUL DEĞERLER

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	V
ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN ÖNEMİ.....	1
II. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI.....	3
III.KONUNUN TAKDİMİ.....	4

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKA ANONİM ORTAKLIKLARINDA HAKİMİYETE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

I. KAVRAMSAL AÇIDAN BANKA ANONİM ORTAKLIĞI.....	7
A. Genel Olarak.....	7
B. Banka Tanımı ve Hukuki Niteliği.....	10
II. BANKA ANONİM ORTAKLIĞININ KURULUŞU.....	11
A. Kuruluş Esasları.....	11
B. Kuruculara İlişkin Şartların Sağlanması.....	17
III.HAKİMİYET	20

A. Genel Olarak Hâkimiyet Kavramı	20
B. 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nda Düzenlenen Hâkimiyete Özgü Kavramlar	25
1. Genel Olarak.....	25
2. Kontrol Kavramı.....	26
3. Hâkim Ortak Kavramı.....	30
a. Genel Olarak.....	30
b. İlişkili Kavramlar	32
(1) Nitelikli Pay Kavramı	32
(2) Doğrudan-Dolaylı Pay Sahipliği	33
IV. HÂKİMİYETİN TÜRLERİ.....	35
A. Hâkimiyetin Tesisi Bakımından	35
1. Doğrudan Hâkimiyet.....	35
2. Dolaylı Hâkimiyet.....	37
B. Kapsamı Bakımından.....	38
1. Tam Hâkimiyet.....	38
2. Kısmi Hâkimiyet.....	40
C. Hâkim Olanların Sayısı Bakımından	41
1. Tek Başına Hâkimiyet	41
2. Birlikte Hâkimiyet	42

İKİNCİ BÖLÜM

BANKA ANONİM ORTAKLIKLARINDA HÂKİMİYETİN TESİSİ

I. GENEL OLARAK HAKİMİYETİN TESİSİ YOLLARI.....	45
II. TİCARET ŞİRKETLERİ BAKIMINDAN 6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE HAKİMİYETİN TESİSİ	46
III. 5411 SAYILI BANKACILIK KANUNU BAKIMINDAN HAKİMİYETİN TESİSİ.....	48

A. Düzenlemenin Çerçevesi.....	48
B. Pay Sahipliğine Dayalı Hâkimiyet	49
1. Genel Olarak.....	49
2. Sermayenin Çoğunluğuna Sahip Olmak Suretiyle	50
a. Doğrudan Pay Sahipliği Yoluyla	50
b. Dolaylı Pay Sahipliği Yoluyla	53
3. Oy Haklarının Çoğunluğuna Sahip Olmak Suretiyle.....	56
a. Oy Haklarının Çoğunluğunun Tespiti	56
b. Oy Hakkının Çoğunluğu Bakımından Bazı Hallerin Değerlendirilmesi	60
(1) Oydan Yoksunluk	60
(2) İntifa Hakkının Varlığı.....	62
(3) Oy hakkının Donması.....	64
(4) Oy Hakkının Sınırlandırılması.....	66
4. Yönetim Kurulu Üyelerinin Karara Esas Çoğunluğunu Atayabilme Veya Görevden Alma Gücünün Diğer Şekillerde Elde Bulundurulması Suretiyle.....	67
a. İmtiyazlı Hisselerin Elde Bulundurulması Yoluyla Oy Haklarının Çoğunluğu Üzerinde Tasarrufta Bulunmak Suretiyle.....	67
(1) Genel Olarak İmtiyazlı Paylar	67
(2) Oy Hakkında İmtiyaz Suretiyle	69
b. Yönetim Kurulunda Temsil Olunmaya İlişkin İmtiyazlı Hisselere Sahip Olmak Suretiyle	72
c. Diğer Hissedarlarla Anlaşma (Oy Sözleşmesi) Yoluyla Oy Haklarının Çoğunluğu Üzerinde Tasarrufta Bulunmak Suretiyle.....	75
d. Başkaca Herhangi Bir Suretle	77

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
5411 SAYILI BANKACILIK KANUNU
UYARINCA HÂKİMİYETİN HUKUKİ
SONUÇLARI

I. GENEL OLARAK.....	83
II. BANKANIN FAALİYETİ SIRASINDA ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR.....	86
A. Hâkim Ortakların Sahip Oldukları Mevduat veya Katılım Fonunun Sigorta Kapsamı Dışında Kalması.....	86
1. Genel Olarak Mevduat ve Katılım Fonu Kavramları.....	86
2. Mevduat ve Katılım Fonu Sigortası.....	89
a. Hukuki Niteliği.....	89
b. Sigortanın Kapsamı	91
c. Sigorta Kapsamı Dışında Kalan Haller	94
B. Hâkim Ortakların Sigortaya Tâbi Mevduat ve Katılım Fonu Tutarının Eksik Beyanı Hâlinde Sorumluluğu	99
C. Kısıtlayıcı Önlemler Kapsamına Alınan Bankalara Uygulanacak Tedbirlerin Hâkim Ortaklara Sirayeti.....	104
1. Kısıtlayıcı Önlemler Kapsamına Alınan Bankalara Uygulanacak Tedbirler.....	104
a. Genel Olarak Banka Hakkında Önlem Alınmasını Gerektiren Haller	104
b. Alınacak Önlemler.....	108
(1) Düzeltici Önlemler.....	108
(2) İyileştirici Önlemler.....	109
(3) Kısıtlayıcı Önlemler.....	111
2. Alınacak Önlemlerin Hâkim Ortaklar Bakımından Değerlendirilmesi.....	113
D. Banka Kaynaklarının Hâkim Ortaklarca İstismarı Halinde Bankanın Faaliyet İzninin Kaldırılması veya TMSF'ye Devri...116	
1. Bankanın Faaliyet İzninin Kaldırılması veya TMSF'ye Devri'nin Hukuki Niteliği.....	116

a.	Bankanın Faaliyet İzninin Kaldırılması	116
b.	Bankanın TMSF'ye devri	117
2.	Faaliyet İzninin Kaldırılması veya TMSF'ye Devir Nedenleri.....	119
a.	5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 70'inci Maddesi Çerçevesinde İstenilen Tedbirlerin Süresinde Alınmaması veya Alınsa Dahi Sonuç Alınamayacak Olması	119
b.	Faaliyete Devamın Tehlike Arz Etmesi.....	120
c.	Yükümlülüklerin Vadesinde Yerine Getirilememesi	122
d.	Yükümlülüklerin Toplam Değerinin Varlıkların Toplam Değerini Aşması	123
e.	Hâkim Ortakların veya Yöneticilerin Bankanın Emin Şekilde Çalışmasını Tehlikeye Düşürecek Şekilde Banka Kaynaklarını Suistimali	125
(1)	Genel Olarak.....	125
(2)	Banka Kaynaklarının Suistimalinin Şartları	128
(a)	Banka Kaynaklarının Doğrudan, Dolaylı veya Dolanlı Kullanımı	128
(b)	Bankanın Emin Bir Şekilde Çalışmasının Tehlikeye Düşürülmesi.....	133
(c)	Bankanın Zarara Uğratılması.....	134
(3)	Banka Kaynaklarının Suistimalinin Sonuçları	135

III.FAALİYET İZİNİNİN KALDIRILMASI VEYA TMSF'YE DEVRİ SONRASI ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR.....136

A.	Banka Kaynaklarının İstismarı Halinde Zararın Giderilmesi Yükümlülüğü.....	136
1.	Genel Olarak.....	136
2.	Yükümlülüğün Kapsamı.....	137
3.	Yükümlülüğe Aykırılığın Sonuçları	142
B.	Mal Beyanında Bulunma Yükümlülüğü	143
C.	Şahsi Sorumluluk	145
1.	Genel Olarak.....	145

2. Hukuki Niteliği.....	146
3. Şartları.....	148
a. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na Aykırı Karar ve İşlemlerin Varlığı	148
b. Banka Hakkında 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 71'inci Maddesinin Uygulanmasına Sebepiyet Verme	151
c. Karar ve İşlemler Dolayısıyla Menfaat Temin Etmiş Olma	152
d. TMSF Fon Kurulu'nun Kararının Varlığı ve TMSF Tarafından Dava Açılması (İflas Talebi)	155
4. Sonuçları.....	156
D. Haklarında İhtiyati Tedbire ve İhtiyati Hacze Karar Verilebilmesi.....	157
E. Yurt Dışı Çıkış Yasağı Getirilmesi	158
F. Kurucu Ortak veya Yönetici Olma Yasağı.....	159
SONUÇ	163
KAYNAKÇA	169